

Az Evangélikus Országos Gyűjtemény hírlevele | 2026 február

"MEGKERÜLT, MEGTALÁLT, MEGVÁSÁROLT"

Válogatás az Evangélikus Országos Gyűjtemény új szerzeményeiből

(2025. november 6. – 2026. március 14.)

Az integrált Evangélikus Országos Gyűjtemény – a Levéltár, a Könyvtár és a Múzeum – 2017-ben jött létre.

Az Evangélikus Országos Múzeum új időszak kiállításának célja azon túl, hogy felhívja a közönség figyelmét a kallódó értékekre, az, hogy bemutassa, hogy a magyarországi evangélikusság értékei az európai kulturális örökség szerves részét képezik. A kiválogatott tárgyak szoros kapcsolatban állnak a múzeum állandó kiállításával és párhuzamokat állítanak fel annak tematikájával, történetiségével és az ott bemutatott tárgyakkal. Az állandó és az időszak kiállítás között QR-kódokkal rajzoljuk fel azt a kapcsolati hálót, amely a *Luther öröksége* c. kiállítás anyaga és az

azóta bekerült darabok között fennáll. Ezzel is bizonyítjuk, hogy az örökség bővül, az öröklés folyamat, és a hálózatosságban rendkívüli erő fejződhet ki. A kiállítás egyben bepillantást enged egy egyházi múzeum szerzeményezésének

műhelyitkaiba és felrántja a leplet az evangélikus egyházhoz kötődő tárgyak kalandos útjáról, a megszületésüktől a múzeumi kiállító teremig vezető útjuk történetén keresztül.

A kiállítás kurátora: **Harmati Béla László**, az EOM vezetője.

**Február 5-én 18.00 órakor
KURÁTORI TÁRLATVEZETÉST tartunk.**

MEGHOSSZABÍTVÁ FEBRUÁR 16-IG:

„ÚGY KELL RÚGNI, MŰVÉSZKÉM!” Esterházy Péter és mesterei

Időszaki kiállítás az Evangélikus Országos Könyvtárban

Az Esterházy kiállítás kurátora: **Hafner Zoltán**

A kiállítás bejelentkezéssel látogatható: kriszta.balogh@lutheran.hu

Bejárat: Budapest VIII. ker. Szentkirályi u. 51.

A megnyitőről itt olvashatnak (VIDEÓVAL!): <https://eok.lutheran.hu/node/3194>

*

GYŰJTEMÉNYI ESTÉK – Könyvbemutató: a „Protestáns pátens”

Február 3. (hétfő) 17.00 óra, MEE székház, kápolna (Szentkirályi u. 51.)

MEGHÍVÓ

EVANGÉLIKUS ÖRÖKSÉG – GYŰJTEMÉNYI ESTÉK

Deák Ágnes – Demmel József – Kertész Botond:
Egy hit, két egyház, három nyelv?
Egyházi és nemzetiségi küzdelmek a magyarországi evangélikus egyházszervezetben, 1859–1867

A Magyarországi Evangélikus Egyház és az Evangélikus Országos Gyűjtemény tisztelettel meghívja gyűjteményi estjére.

HELYSZÍN:
a Magyarországi Evangélikus Egyház székháza
2. emeleti tanácssterme
Budapest, VIII. Üllői út 24. (Bejárat a Szentkirályi u. 51. felől)

IDŐPONT:
2025. február 3. (kedd) 17 óra

KÖSZÖNTŐ:
Prőhle Gergely
országos felügyelő

A kötetet
Szatmári Judit
történész, igazgató (Ráday Levéltár)
és
Matus László
történész, levéltáros (Evangélikus Országos Levéltár)
mutatják be.

A könyv a bemutató után kedvezményes áron megvásárolható.

1859. szeptember 1-én pátens (uralkodói rendelet) jelent meg, amely részletesen szabályozta a protestáns egyházkományszat működését. Noha voltak bőséggel előremutató elemei, az 1848 előtti egyházi önkormányzatot súlyosan korlátozta. A széleskörű ellenállás miatt a rendelet végrehajthatatlanná vált, ezért 1860. május 15-én felüggesztették hatályát. Mivel néhány gyülekezet ragaszkodott a pátenshez és külön püspökségbe tömörültek, ezért egészen 1867-ig, a rendelet visszavonásáig két evangélikus egyház egy „autonóm” és egy „pátenses” működött párhuzamosan. Az egyházszakadás történetének részletes feltárására vállalkozik a kötet magyar és szlovák egyházi, valamint bécsi kormányzati források felhasználásával.

GYŰJTEMÉNYI ESTÉK – Könyvbemutató: a „Selmeci érdekműve”

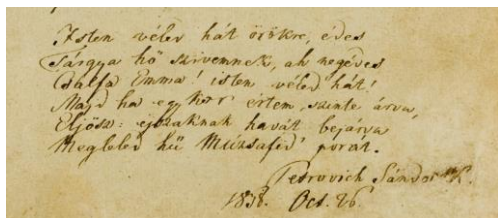
Február 9. (hétfő) 18.00, MEE székház, kápolna (Szentkirályi u. 51.)

A kötetet **MARGÓCSY ISTVÁN** irodalomtörténész mutatja be.

A pódiumbeszélgetés résztvevői: **VADERNA GÁBOR** irodalomtörténész, az érdekműve sajtó alá rendezője és **CSÖRSZ RUMEN ISTVÁN** irodalomtörténész.

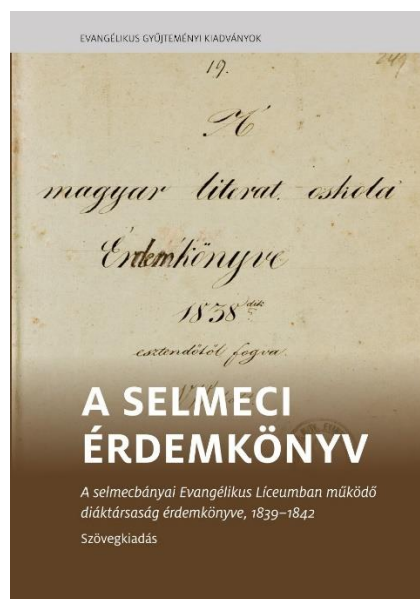
A beszélgetést moderálja: **KERTÉSZ BOTOND** történész (EOGY)

Petőfi Sándor az 1838/1839-es tanév első félévét töltötte Selmecebányán. A líceumban – a városi lakosság német és szlovák túlsúlya ellenére – nagy számban tanultak magyar anyanyelvű diákok. Az iskolában a szlovák mellett 1826 óta működött magyar önképzőkör, amelynek Petőfi is tagja volt,

sőt e kötetben

olvasható első, ismert verskézirata. De a kötet ennél jóval több: a selmeci oktatásról, Petőfi selmeci életéről, az etnikai viszonyokról kapunk képet épp úgy, mint a diákok és tanárok etnikai viszonyairól, a diáktársak családi, társadalmi hátteréről és későbbi pályájáról.

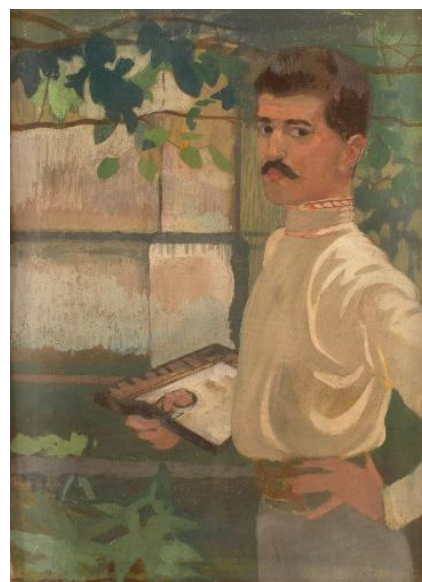
*

A REFORMÁCIÓ ÖRÖKSÉGE 2025 | Múzeumi esték 2.

Február 26. (csütörtök) 18.00

Tichy Kálmán (1888–1968) és Tichy Gyula (1879–1920) művészete | Mészáros Zsolt irodalom- és művészettörténész előadása

„Egy körzökhöz volnék hasonlatos, amelynek acélcsúcsa Rozsnyóba van szúrva, a ceruzás vége pedig Pesten írja a magyar kultúrtörténet számára betűit, ha ugyan a feledékenység gumija ki nem törli őket” – írja Önéletrajzi Szótárában a később hosszú időre elfeledett Tichy Gyula. Valóban évtizedeket kellett várni arra, hogy a kutatás foglalkozzon a tehetséges, felső-magyarországi testvérpárra, akiknek festői, grafikusai, tanári, írói stb. munkássága külön-külön is figyelemre méltó.

Tichy Gyula: Önarckép. EOM

*